

Z LASTNIMI MOČMI

V četrtek je bila v prostorih zadružnega doma razširjena seja občinskega odbora SZDL občine Sentjur, na kateri so razpravljali o vlogi in pomenu krajevnih skupnosti na območju občine. Uvodni referat je imel predsednik občinske skupščine Vinko Jagodič, ki je orisal pomen in naloge krajevnih skupnosti v nadalnjem razvijanju komunalnega sistema.

Na območju občine je 8 krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina s finančnim potencialom ne more v celoti urejati pereče probleme, ki tarejo občane, čeprav so nekateri v to prepričani, predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev oziroma zaradi premale angažirnosti prizadetih, ki trdijo, naj bi vse urejali z družbenimi sredstvi.

Udeleženci razširjene seje so razpravljali o problemih krajevnih skupnosti, premajhni zainteresiranosti prizadetih in podobno. Plenum je sprejel določene zaključke, med njimi naj bi do konca meseca izveli zbrane občanov in izvolili svete krajevnih skupnosti, kjer še niso storili, potrdili statute KS, pri čemer naj

bi tajniške posle krajevne skupnosti, razen v Sentjurju, prevzeli predsedniki krajevnih uradov, ki najbolj poznajo probleme posameznih področij.

Krajevne skupnosti naj bi

posebno skrb posvetile urejanju posameznih krajev, občinski odbor SZDL naj bi skupaj z občinsko skupščino skliceval vsaj 3-mesečne razgovore s predsedniki in tajniki KS.

F. S.

CIVILNA ZAŠČITA PREPOTREBNA

POTRESI, POPLAVE IN PLAZOVI, POVZROCILI 1000 MILIJARD ŠKODE

Oddelek za narodno obrambo pri skupščini občine Celje je pred časom priredil štiri-dnevni seminar za predavatelje posameznih služb civilne zaštite. Analiza je pokazala uspehe na področju organizacije civilne zaštite tako v pogledu usposobljenosti za uspešno delovanje v primeru elementarnih nezgod (poplave, potresi, plazovi itd.) kakor od posledic sodobnega življenja (požari, eksplozije, nesreče v rudnikih, zastrupljenost ozračju itd.).

V celjski občini je doslej že nad tisoč ljudi obiskovalo tečaje civilne zaštite.

Na seminarju so prikazali posledice nekaj primerov velikih elementarnih nesreč v svetu in pri nas. Potresi, poplave in plazovi so zadnja leta pri nas povzročili nad 1000 milijard dinarjev škode!

Samo zadnjih pet let je bilo okrog 44 tisoč požarov, v katerej je izgubilo življenje 506 oseb! Samo neeksplozirane bombe iz II. svetovne vojne so v zadnjih 15 letih terjale 4.755 mrtvih in nad 11.000 težje in lažje poškodovanih! Radioaktivna nevarnost in precejšnja zastrupljenost biosfere sta veliko opozorilo za boljšo organizacijo civilne zaštite.

In če se ozremo samo na celjsko občino, nam obstoječe nevarnosti narekujejo organizacijo čim močnejše izpopolnjenje mreže civilne zaštite. Znane so celjske poplave z milijardnimi škodami, Cinkarna z zastrupljanjem ozračja, številni plazovi in drugo.

Dvomiti o potrebnosti civilne zaštite, je odveč. Prav zato je seminar posvetil posebno vprašanje predvsem tistim gospodarskim organizacijam, ki doslej v svoji središči niso usposobile enot samozaščite.

ZA KAJ GRE

Vse gospodarske kakor družbeno politične organizacije pri nas stoejo pred nalogo, da urednici program ukrepov, posvečenih v prvi vrsti stabilizaciji gospodarstva ter njegovi preobrazbi iz ekstenzivnosti v intenzivnost z občutno večjo stopnjo produktivnosti, kakor tudi ostvariti pogojev za izdelavo gospodarskega in družbenega razvoja Jugoslavije do 1970. leta. Gre dejansko za širše zamišljeno, radikalno gospodarsko reformo, katere osrednji namen je zagotovitev hitrejšega in skladnejšega razvoja materialne osnove naše skupnosti, nadaljnega razvoja gospodarsko političnega sistema socialistične demokracije v celoti in stabilnejšega porasta življenjskega standarda.

Izhodišče reforme je ustvaritev realnejšega kurza dinarja, kar obsegajo celoten mehanizem gospodarjenja, vsa področja ekonomske politike in družbenega življenja, vse delovne in družbeno politične organizacije in vse delovne ljudi.

Na področju delitve dohodka v delovnih organizacijah bo ukinjen prispevek iz dohodka, s čimer se bo delitev v podjetjih osvobodila nestimulativnih elementov in ustvarila možnost za drugačno tretiranje stroškov proizvodnje. Določen bo samo minimum amortizacije, njen konkretna stopnja pa bodo doljčala podjetja sama v skladu s potrebami po modernizaciji. Davek na promet proizvodov v hodočašču ne bo bremenil proizvodnjo, ker ga bodo prenesli v trgovino. Zaužala se bo obrestna mera na vložena sredstva, s čimer bodo podjetja stimulirana za ustvarjanje lastnih osnovnih in obratnih sredstev. Revidirali bodo prispevke iz osebnih dohodkov in s tem vplivali na razrešitev materialne osnove podjetij, kakor možnost formiranja rezerv oziroma znižanje neproduktivnih izdatkov. Osnovno smer ukrepov bi bilo mogoče označiti kot oljšavo pogojev za ekonomičnejše in produktivnejše poslovanje, pri čemer bodo znizane materialne dajatve federaciji, toda zmanjšana tudi njena obvezna, da bi z dotacijami, premijami in privilegijimi podpirala tiste delovne organizacije, ki bodo nadaljevale s slabim poslovanjem.

Instrumenti, ki vežejo jugoslovansko gospodarstvo s tujino (kurz dinarja, carinska tarifa, zaščita domače proizvodnje, devizni režim itd.) naj bi pomenil širše vključevanje našega gospodarstva v mednarodno delitev dela — proizvodno sodelovanje in trgovinsko menjavo. To pomeni ukinitev avtarkizma (da bi proizvajali vse in karkoli, v malih serijah z velikimi proizvodnimi stroški) spodbudo, da bi naše gospodarstvo na mednarodnem trgu postalo konkurenčnejše.

Ena izmed bistvenih postavk v reformi je vzpostavitev takšnih odnosov v cenah na notranjem trgu, ki bodo primarno delitev obrnile v prid razvoju sirovinskih panog, energetike, kmetijstva, prometa. Treba je torej pričakovati v teh panogah porast cen. V splošnem usklajevanje cen ne bi smelo prizadeti življenjskega standarda. Osnovni pogoj za stabilizacijo bo rigorozno varčevanje na vseh nivojih ob ustvarjanju materialnih, finančnih in deviznih rezerv kakor tudi v tem, da bodo vsi ukreli težili za liberalizacijo odnosov na trgu ob istočasnem krepitvi družbenih kontrole cen. Ukrepi težijo nadalje za tem, da zagotovijo globalno delitev v korist osebnih dohodkov, toda skladu z gibanjem proizvodnje in produktivnosti dela.

Sedma sila

ŽE LETOS BAZEN

Na Vranskem so že pred leti razmišljali o bazenu, ki bi pomenil tudi turistično pridobitev. Do realizacije pa je prišlo pred nedavnim. Trenutno se bazen ni dokončno urejen — posebej še okolica bazena,

kjer je kar koristno, če imas smisel za akrobatiko, da priležeš čez kupe gramoza in ostalo šaro do vode. Zanj urejajo potrebne sanitariate in druge, da bo kopanje kar se da udobjno.

Ze leto, gotovo pa prihodnje leto bo kopalni bazen na Vranskem privabljal še večje število turistov kot doslej.

F. Z.

Zaključna akademija

Zadnji dan pouka, je kulturno društvo Anton Aškerč, ki je bilo ustanovljeno na celjski gimnaziji pred dobrimi tremi meseci, že pripravilo svojo prvo samostojno akademijo. Na njej so prikazali svoje delo v tem obdobju, za katerega moramo reči, da je bilo zelo uspešno.

Ob začetku akademije je o delu in težavah društva spregovorila predsednica Nataša

PROSLAVA KRVODAJALCEV

V nedeljo so krvodajalci v Polzeli priredili proslavo. V programu so sodelovali učenci in učenke osnovne šole. Ob tej priložnosti so prizadevalem krvodajalcem razdelili zlate in srebrne značke. Podobno proslavo so imeli tudi v Semperju v Savinjski dolini.

S POLULSKE SOLE ODSLAL PRVA GENERACIJA

ZASLUŽEN KOLEKTIV

Pred dnevi so imeli učenci osnovne šole Polule dvojni praznik. Letos je namreč prva generacija polulskih učencev osmoga razreda odpravila v poklice ali v nadaljnje šolanje. Drugo, česar so se najbolj razveselili učenci 7. razreda, pa je bil sprejem v ZM. Pred začetkom tega slavnostnega dogodka je učenka 8. razreda poročala o delu aktiva, ZM, nato pa so najmlajši pripravili skupaj z mladinci 8. razreda prikupen kulturni program pionirjem, ki so že nestrpno čakali na sprejem.

Pristen je bil spontan ap-

lavljav vseh ostalih učencev, ki

so čestitali svojim starejšim

tovarišem. Pristna je bila ce-

stika pionirke, ki je, govoreč o učenju in vedenju, poudarila, da je to najvažnejša naloga novih članov ZM. In nadalje prijetno je človeku pri srcu, če vidi, kako lepe uspehe dosegla 19-članski pedagoški kolektiv kljub težkim razmeram; premajhni prostori, oddaljenost otrok od šole itd. Vseeno smo lahko polulski pionirje gledali v pionirskem TV studiu, nedavno pa so prejeli prvo nagrado. Najdihojce za uspešen likovni prikaz razvoja tiska med NOB. In ko letos prvikrat učenci 8. razreda zapuščajo solo, lahko njim in pedagoškemu kolektivu polulski osnovne šole izrazimo priznanje.

SKUPNI PLENUM OBCINSKEGA SVETA IN SZDL

JANKO ŽEVARTE IZVOLJEN ZA NOVEGA PREDSEDNIKA OBCINSKEGA ODBORA SZDL CELJE

Na zadnjem skupnem plenumu občinskega sindikalnega sveta in občinskega odbora Socialistične zveze v Celju, ki je obravnaval problematiko delovnih organizacij industrije in detailistične trgovine po ukrepih ZIS za uravnoteženje gospodarstva, je plenum po izčrpni razpravi naročil samoupravnim organom in sindikatom v gospodarstvu, da vztrajno odpravljajo pojave, ki temeljijo na kratkovidnem prakticizmu oziroma podrejanju dnevnim interesom. Pri oceni dosedanjega uveljavljanja samoupravnih organov je vidno, da so subjektivne sile pripomogle k napredku proizvodnih uspehov in izvozu, manj pa pri krepliti samoupravljanju in decentralizaciji organov upravljanja.

Sama praksa kaže, da se delovne organizacije različno prilagajajo novim pogojem go-

spodarjenja. Tako na primer v štorski Železarni, Emajlirki, Cinkarni hitreje sledijo, ker v samoupravljanju aktivno sodeluje vsak neposredni proizvajalec, medtem ko so drugod popolnoma odpovedali in zašli na linijo najmanjšega odpora, češ administrativni ukrepi so korak nazaj, namesto da bi jih dojeli kot nujno vremensko obdobje.

V nadaljevanju so obravnavali vprašanje 42-urnega delovnega tednika, o pravilnikih in statutih, o zaposlovanju žena, načinu nagrajevanja, o izkorisčenosti strojnega parka in podobno.

Ob zaključku so na skupnem plenumu izvolili tudi novega predsednika občinskega odbora SZDL Celje Janka Ževarta, dosedanjega sekretarja okrajnega odbora SZDL Celje.

J. Klančnik

Na celjskem so že pred leti razmišljali o bazenu, ki bi pomenil tudi turistično pridobitev. Do realizacije pa je prišlo pred nedavnim. Trenutno se bazen ni dokončno urejen — posebej še okolica bazena,

če imas smisel za akrobatiko, da priležeš čez kupe gramoza in ostalo šaro do vode. Zanj urejajo potrebne sanitariate in druge, da bo kopanje kar se da udobjno.

Ze leto, gotovo pa prihodnje leto bo kopalni bazen na Vranskem privabljal še večje število turistov kot doslej.

F. Z.

KDO NAS ZAVIRA?

Številne gospodarske organizacije so že pred leti spoznale, da norme, čas pri delu in delovna doba nikakor ne povečujejo storilnosti in so v iskanju za zmanjšanje stroškov poslovanja in večanje storilnosti našle izhod v stimulativnejši obliki notranje delitve. In tako so pionirji delitve po delu pričeli z ekonomskimi enotami. V ekonomskih enotah so oblikovali skupine proizvajalcev s pristojnostjo delitve osebnih dohodkov in to na osnovi enot proizvodov.

Iz ekonomskih enot pa so se razvile delovne enote, ki danes ne predstavljajo le zaokrožen proces proizvodnje in ne obstajajo zaradi izraza »ekonomsko«, temveč je to asociacija neposrednih proizvajalcev, ki formirajo in delijo dohodek ter oblikujejo socialistične proizvodne odnose. Druge organizacije, ki niso prešle na delitev po delu, so dandanes tudi prenesle delitev dohodka v delovne enote; toda prav se čuti razkorak. Te delovne organizacije se opravičujejo, da zaradi stalnih sprememb našega gospodarskega sistema niso bile v stanju poglavljati se v delitev po delu in delavsko samoupravljanje. Ta resnica pa je preskomna, da bi karkoli opravičevala.

Največ pa je dandanes delovnih organizacij, kjer je plača ostala zgolj plača, kjer se delijo še viški.

In prav v takih delovnih organizacijah je jasno, da ni osnov za samoupravljanje in delavski svet pač »v imenu« neposrednih proizvajalcev odločajo, ter tiste, ki jih zapravljajo, samo obveščajo o sklepih. V teh primerih odločajo o usodi podjetja uprava in delavski svet, neposredni proizvajalci pa so izključeni iz te sredine.

Malo daje so šli v tistih organizacijah, kjer obstajajo formalne delovne enote. Neposredni proizvajalci odločajo, toda v večini primerov... ne po svoji volji pač pa po direktivi samoupravnih organov ali nekaterih iz uprave. Takšni »sistemi« so v večini. In prav to malici socialistični princip delitve, ker se s formalno ustanovitvijo delovne enote maskira bistvo in funkcija enote v novem mehanizmu samoupravljanja in delitve.

V teh primerih se srečujemo s povijskim, ko uprava ali tehnično vodstvo predpisuje norme delovnim enotam, urejnjeta tarifne postavke in odločata o namestitvi delavca na to ali ono delovno mesto. To pa ni samo jemanje samoupravnih pravic v zakup, temveč vodi k tehniko-kratkemu razločevanju delavca in k težnji po upravnih vokativih.

Trenutno je zadeva takšna, da si odločanje o višini osebnega dohodka in odpust delavcev prilažejo uprave in šele potem prenašajo na samoupravne organe, ki pa so žal še preveč pod vplivom uprave. Prav zato sklepim samoupravnih organov nikakor ne izražajo volje kolektiva. In če so neposredni proizvajalci brez materialnih osnov za samoupravljanje pomeni, da je v takšnih organizacijah samouprav-

ljanje v najemniškem odnosu nasproti podjetju. To je vsekakor boljše po 15-letnem razvoju samoupravljanja.

Prav je tudi, da se spomnimo, da je preteklo že kar precej časa, od kar je naša nova Ustava proklamirala delitev po delu in samouprav-

ne pravice neposrednih proizvajalcev. Zal ta načela še niso našla ugodnih tal, da bi vzklila, kajti vodje podjetij ne želijo, da bi se zožile nižih pravice odločanja in da bi le te »prenesli« na neposredne proizvajalce, kot to določa Ustava.

Sedma sila

Kot kaže radi pozabljamo, kdo ustvarja materialne dobrine, kajti ko odločamo, marsikje pozabimo nanj in glasujemo v njegovem imenu

VAJENCEV PREMALO IN PREVEC

Premalo učnih mest

147. CLEN NOVEGA TEMELJNEGA ZAKONA O DELOVNIH RAZMERIJIH, KI UREJA VPRASANJE STIMULATIVNEGA NAGRAJENJA VAJENCEV (BISTVENO DRUGACE KOT DOSLEJ) JE VNESEL V STEVILNA PODJETJA TEŽNO, DA NE BI VEC SPREJEMALA VAJENCEV PAC PA BI JIH NADOMEŠILA S PRIUCEVANJEM DELOVCEV NA DELOVNEM MESTU.

Iz poročila zavoda za zaposlovanje delavcev v Celju, ki zajema področje celjske, laške, Šentjurške in Šmarske občine, ugotovimo, da od skupno 2.218 učencev, ki bo letos zaključilo šolsko obveznost, nameščava v nadaljnji drugostopenjski študij 106 učencev v Celju, 134 učencev pa bo študij nadaljevalo izven Celja. Od preostalih 1.678 učencev se jih je doslej 583 izreklo za vstop v uk, medtem ko jih 1095 ostane doma ali pa bodo nadaljevali osnovno šolanje in podobno.

Prav pri tistih, ki so se odločili za uk, postaja zadeva pereča. Prostih učnih mest je v vseh širih občinah skupaj le 412 ali kar 171 manj, kot je poklica željnih učencev. Pri tem je vsekakor zanimivo, da ta negativna razlika nastaja v laški, Šentjurški in Šmarski občini, medtem, ko je v Celju 60 prostih učnih mest več kot kandidatov za jih.

Da pa so ekonomski ukrepi in določila o nagrajevanju resnični vzrok tako malega števila prostih učnih mest, nam kaže kar celjski primer: gospodarske organizacije so pravito javile 420 prostih mest – kasneje pa zmanjšale potrebe na 347. Sicer pa v Celju ni problem zaradi števila prostih mest, temveč nastopa neskladnost, ker je med kandidatkinjam za uk 158 deklet,

mest zanje pa 25! (brez zasebnega sektorja); fantov primanjkuje – od potrebnih 522 jih je prijavljenih le 149.

Vse drugače pa je v ostalih treh občinah. Tako imamo v laški občini le 15 prostih učnih mest, v Šentjurški 12 in v Šmarski 38. Potrebe ali glede skozi število dijakov, ki so se odločili za uk, pa so v vseh treh občinah najmanj 5 do 10-krat večje. In prav tako kot v Celju, je tudi tu vprašanje deklet vsekakor bolj preveč.

Osnovno pa je, da podjetja danes gledajo na vajence skozi prizmo dinarja. Pravijo: »Učenec je predrag, raje bomo priučili nekvalificirano delovno silo.«

S takšnim obravnavanjem mladega človeka nikakor ne bomo reševali rentabilnost. Zavedati se moramo, da 1095 mladih ljudi tisoč let starosti, ki se zaenkrat niso odločili za uk ali nadaljnje šolanje, kar pač nedvomno tudi daje (v večini primerov!) sluttost socialnega položaja omenjenih, predstavlja ne le vse večjo materialno obremenitev posameznih članov družbe, temveč rastoči potencialni problem, ki bo jutri z vso ostrino terjal ne le odgovor, temveč tudi dejansko rešitev.

J. Klančnik

PRIDRUZITE SE NASI ANKETI!

Nov obrtni center

SMO ZA, ALI PROTIP? KJE BI BILA NAJPRIMERNEJSJA LOKACIJA?

Uslužnostna obrt je v dokaj neugodnih razmerah zašla na slepitir in dandanes je klub številnim olajšavam težko ogreti posameznika, da bi se odločil za to ali ono prepotrebno obrt. Pomanjkanje obrtnih uslug je vse večje in tako je tudi v Celju. Zmogljivost obstoječe obrtne dejavnosti v samem mestu je že zdavnaj premajhna za vse potrebe. Sicer se je o tem problemu v Celju že veliko razpravljalo, toda do realizacije zaenkrat še ni prišlo. Pred nedavnim so našli rešitev v gradnji novega obrtnega centra, ki ima predvideno lokacijo na prostoru Stanetove, Aškerčeve in Cankarjeve ulice. Toda pri nas je že navada, da je od ideje do realizacije dolga pot in tako se je tudi tokrat zataknilo sredi poti. Zasnoven program in lokacija sta že dejstvo, prav tako pa so dejstvo pomisliki, ki so se pojavili v vprašanju upravičenosti te gradnje.

Razpravljalji o pomembnosti samega centra je odveč, saj je potreba po obrtnih storitvah daleč nad zmogljivostjo obstoječe mreže. Res je, da so nujne omejitve v našem gospodarstvu, odmaknile gradnjo, toda to ni pri vprašanju upravičenosti bistvo.

Gre namreč zato, kje naj bi novi obrtni center posloval. Medtem ko so eni prepričani, da bi naj stal na starem delu mesta, menjajo drugi, da bi nov center drobili tako, da bi naredili posamezne delavnice v pritličjih posameznih novih stanovanjskih zgradb v novem mestnem predelu. In tretji? No, ti so prepričani, da Celju obrtni center ni potreben.

Novi center bi imel prodajne lokale ter storitvene dejavnosti, ki ne povzročajo preveč hrupa niti ne razširjajo prahu. V tem primeru gre torej za brivnice, česalnice in podobno. Ostala obrtniška dejavnost pa bi imela svoje delavnice izven mesta.

Jasno je, da je tu občina prva, ki bi morala podpreti gradnjo, kajti dobro razpredena uslužnostna obrt je odločilnega pomena za razvijajoče se mesto. Posebej pa je ta podpora potrebna zato, ker vsi vemo, da je v Celju problem lokalov pereč in bi z gradnjo novega centra tudi sprostili določene lokale za druge namene.

Menimo, da bi bilo zelo v redu, če bi svoja mišljena posredovali našemu uredništvu, da bi zajeli predlogi čim širšega kroga naših občanov.

PRED NOVO GOSPODARSKO REFORMO

Sociala in gospodarstvo sta dva pojma

NAVIDEZNA PRIDOBITNOST, SUBVENCIJE, NE-SMOTRNE INVESTICIJE, RAZLIČNI KURZI PRI UVODU IN IZVOZU NIMAJO MESTA V NAŠEM GOSPODARSTVU.

Pri nas ni redkost, da so številne gospodarske organizacije visoko pridobitne v teoriji, medtem ko praksa kaže pravo nasprotje. Neurejenost gospodarskega sistema, nepreričeni odnosi med administrativnim poseganjem in samoupravljanjem, nerazjasnjeni pojmi, kje se končuje sociala in kje začenja gospodarjenje, razvezani sistem dotacij, subvencij, regresov in drugih benefitov, ki omogočil tako imenovan navidezno pridobitnost. Indokaj dolga je bila pot, da se vse isto, kar je dajalo navidezne uspehe, postavi v našem novem gospodarskem sistemu na mesto, ki mu pripada.

Vsi investicijski programi doslej so vsebovali trditve, da bo novozgrajena tovarna visoko pridobitna in bo kot taka reševala družbeno-ekonomske probleme posameznih ljudi.

In praksi pa smo se srečali pri vsej investicijski potrošnji z podaljšanjem rokov gradnje, s prekoračevanjem predvidenih vlaganj in z dejstvom, da je nenadoma visoko predvidena pridobitnost postala breme skupnosti in da so bile analize investicijskih programov nepopolno prečene, čeprav so romali skozi številne strokovne komisije, ki so pregledovali in odobravale. In tako je rastlo število delovnih organizacij, ki so v teoriji izkazovali pridobitnost.

In vzroki? Če omenimo samo omejeno možnost vpliva svetovnega tržišča na našo proizvodnjo, visoke carinske barriere, različne vrednosti dinarja pri izvozu in uvodu itd., smo že pri bistvu navideznih uspehov.

Kot vemo, je razlika med izvoznim in uvoznim kurzom zelo občutna. Prav ta razlika je skupaj z visoko izvozno subvencijo (400 milijard letno) dajala osnovno navidezno pridobitnost, to je pridobitnost nizke storilnosti in drage proizvodnje. Uvoz surovin in reprodukcijskega materiala je tekel po nižjem kurzu, izvoz pa po znatno višjem. Prav tako razlika in visoke carinske protekcije so številni predelovalni industriji dajale možnost ekstenzivnega širjenja daleč nad surovinski možnostmi in prav tako potrebo.

Inflacijsko kreditiranje vseh oblik potrošnje je tudi številnim trgovskim organizacijam dajalo možnost navidezne pridobitnosti. Tako so zunanjetrgovinske organizacije ustvarjale večji dohodek z izvozem kot z izvozom.

Torej številne slabosti v nepopolnem gospodarskem sistemu so ustvarjale izredno ugodno klimo za rast številnih gospodarskih organizacij, ki so celo po naših merilih

(ne evropskih ali svetovnih) daleč pod pojmom pridobitnosti.

Predvidene spremembe v našem gospodarskem sistemu bodo odstranile socialno pojmovanje iz proizvodnje in gospodarjenja ter one-mogočile navidezno pridobitnost na kakršniki osnovi. Tako bodo spremembe delovale v smerni širšega poslovnega združevanja in povezovanja gospodarskih organizacij v misli selekcije, večanja storilnosti, uvajanja velikoserijske in rentabilne proizvodnje. Vse to pa se bo čez čas vsekakor odrazilo v umirjenjem še in usklajenem razvoju našega gospodarstva.

In če povzamemo iz poročila zvezne sekretarja Kira Gligorova o predvidenih reformah:

»Ker bodo spremembe v gospodarstvu neobigno zadele življeno in delo vsakega podjetja, bo glavno, da se bodo delovni kolektivi obrnili k sebi in k notranjim problemom, ne pa k skupnosti, da bi s pritiskom, popuščanjem in maličenjem zasnovega sistema iskali začasen izhod iz krize. Odgovornost, ki jo pri tem prevzemata skupščina in vsa naša javnost, terja doslednost izvajanja ukrepov in odločnosti, da pod prisilom, ne na skupnosti, da bodo konservativna in linija najmanjšega odporja ne popustili, marveč da iščemo sami tisto pomoč, ki v bistvu razrešuje problem, to je, da bomo mobilizirali lastne sile in pritegnili lastne rezerve.«

To pa ne pomeni, da ne bodo nujno potrebne intervencije. Toda, potreben je spremembi in temeljito razčrpavanje vseh problemov do vseh podrobnosti, pomoč pa vselej vezati na rok, na pogoje in uspehe, ki ih bo treba doseči. V ta namen se morajo vse družbeno-politične skupnosti usposobiti, da bodo formirale finančne rezerve, ki naj v predhodnem obdobju odigrajo vlogo cincitelja, ki spodbuja lastno iniciativo za odstranjevanje težav, podpira napore in začasno pomaga.

Treba je utrditi spoznanje, da gre za temeljne ukrepe, da ni mesta strahu in špekulacij, da ni cilj reforme kogarkoli razlastiti, da bomo upoštevali in vzpostavili pravico opcije pri vseh sklenjenih izvoznih poslih in omogočili izbiro obravnavanja, ki je ugodnejša za podjetja, da bomo zaščitili realno vrednost hranilnih vlog in da ni na mestu bojaznen, da bi odpravili potrošniške kredite. Skratka, v takšnih razmerah je treba v vsaki demokratični in socialistični družbi računati z nacionalno disciplino, zlasti ker je še vse motnje v breme delovnih ljudi.«

Sprašujete-odgovarjamo

Delavec v bolniškem stadežu in njegova pravica pri delitvi osebnega dohodka.

V praksi se neštetokrat srečujem z vprašanjem, ali delavcu, ki je dlež časa boloval, pripada delitvi pri delitvi ustvarjenega osebnega dohodka v času njegove boljnosti.

Po predpisih imajo delavci pravico, da sodelujejo pri delitvi osebnega dohodka samo za čas, ko so delali. Za čas odstotnosti pa imajo pravico do nadomestila osebnega dohodka, ki se izračuna po predpisih in niti ne pride v poštev pri periodičnem niti pri zaključnem obračunu.

To velja tudi v primeru odstotnosti zaradi bolezni oziroma zdravstvene nesposobnosti za delo. Obračunavanje bolniškega nadomestila je urejeno z zakonom o zdravstvenem zavarovanju in način obračunavanja je takšen, da v času bolezni prejema nadomestilo in kompenzacijo za del osebnega dohodka, ki bi mu pripadal na osnovi delitev po periodičnem obračunu. Prav zaradi tega obdobja stadež bolniške ob periodičnih in zaključnih računih ne pride v poštev.

absolutni državni prvak

Pretekli tehen je prispeva v Celje vesela vest. AZJ je razvrstila najboljše atletske kolektive v letu 1964 po njihovih ekipnih dosežkih, kakor tudi po uspehu posameznikov. Prvo mesto s 889,5 točkami je osvojil celjski Kladivar, drugi pa je Partizan, ki je zbral kar 269 točk manj. Kot nagrada bo naše društvo prejelo komplet ovir, katere jim bo zastopnik osrednje atletske zveze predal ob celjskem občinskem prazniku; ko bo na celjskem stadionu troboj ženskih reprezentanc Švedske, DDR in Jugoslavije!

NA NEDELJSKEM FINALU »KUPA JUGOSLAVIJE« SO KLAĐIVARJEVI ATLETI IN ATLETINJE DOSEGLI PRIČAKOVAN USPEH, SAJ SO V OBEH KONKURENCAH OSVOJILI DRUGO MESTO! NAJBOLJSA TEKMOVALKA FINALA JE BILA LUBEJAVA, PETKRATNA ZMAGOVALKA! VIVOD JE PREMAGAL DRŽAVNEGA REKORDERA. NASA TROJICA OSVOJILA PRVA TRI MESTA V TEKU NA 5000 M! BOLJŠIH REZULTATOV NA TEKMOVANJU NI BILO!

NA REPUBLIKSKEM FINALU EKIPNEGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA ZA STAREJSE MLADINCE IN MLADINKE JE BIL V OBEH KONKURENCAH KLAĐIVAR NAJBOLJSI! MLADINCI SO OSVOJILI PET PRVIH, PET DRUGIH IN SEST TRETIH MEST, MLADINKE PA PET PRVIH, PET DRUGIH IN TRI TRETIJA MESTA!

DVAKRAT DRUGI

Za letošnje tekmovanje za »Kup Jugoslavije« je bilo zelo veliko zanimanje in zato so se tudi obetali ogorčeni boji za mesta in točke. Borbe so bile ostre, na žalost pa ni bilo dosegjenih nič

SPORT NA DROBNO

V okviru sindikalnega prvenstva žalske občine so pretekli tehen imeli tekmovanje v rokometu. Zmagala je ekipa Feralita pred Jutekom in keramično industrijo Liboje.

Preteklo soboto so se učenci osnovnih šol žalske občine predstavili mnogostevilnim gledalcem z uspešnim televadnim nastopom. Nastopilo je preko 1.300 učencev. Nastop je bil posvečen 20-letnici osvoboditve in občinsku prazniku.

Kot gostje so sodelovali tudi televadci iz Trbovelja in atleti žalskega Partizana.

V Zrenjanino bodo te dni zopet športne igre v okviru prireditve »Bratstvo in enotnost«. Celjski mladinci se bodo udeležili liger in atletiki, odbojk, rokometu in košarki.

KOSARKA

KONJICE : CELJE 53:62

Celjani so odigrali že 1. kolo jesenskega dela in so na gostovanju v Slov. Konjicah premagali domačine z rezultatom 62:53 (33:29). Celjski košarkarji so bili skozi vso tekmo boljši nasprotnik, čeprav so domačini igrali zelo grobo. S tem porazom so Konjice začele v nevarno čeno za izpad iz II. Košarkarske lige, medtem ko so Celjani trenutno na 4. mestu ob dveh manj odigranih tekhnah.

Kože za Celje so dosegli: Cepin 17, Kolka 13, Seligo 13, Zorko 10, Ferlan 6, Božič 2, Leskovsek 1.

boljših rezultatov, kaj šele rekorod. Na tem tekmovanju so Kladivarjevi atleti in atletinje osvo-

KOMENTAR

NOV PROBLEM OBSTOJ

Po izpadu iz II. zvezne nogometne lige se Nogometno društvo Kladivar te dni nahaja pred novim težkim problemom. Ta problem je trenutno v tem, da se pri društvu pogovarjajo celo o obstoju ali razpustitvi tega nogometnega kolektiva.

Gre namreč za dejstvo, da igralci še niso dobili plač za mesec maj. V tem primeru pa imajo pravico da dobe izpisnice in zapustijo klub. Z upravo društva so igralci sklenili dogovor, da počakajo do 25. t. m. (danesh), kar bi naj bil skrajni rok za poravnane obveznosti s strani društva. Za izplačilo majskeh plač društvo potrebuje ca. 2 milijona dinarjev, ki jih pa nima. Kaj sedaj? V kolikor do navedenega datuma igralci ne bodo dobili svojih mesečnih prejemkov, lahko brez kakršnih koli zadržkov odidejo iz društva in se prijavijo za drugo društvo. Po informacijah tehničnega vodje skoraj vsi igralci to tudi nameravajo, kar pa bi povzročilo nič drugega kot razpad ekipe, saj z mladincem res ne bi mogli uspetati prihodnjo sezono v SNL. V primeru, da bodo sredstva dobili in izplačali igralcem njihove prejemke, jih imajo pravico zadržati, oziroma jim onemogočiti prestop še eno leto. Izjemi sta le dva igralca (Remete in Biščan), ki sta imela posebej sestavljeni pogodbi in sta že zapustila Celje.

Kako bodo rešili situacijo, v trenutku zaključitve redakcije še ni znano. Menimo pa, da bi morali vsaj domačini in igralci spoznati težaven položaj, v katerem se je znašlo vodstvo društva. Dobro bi bilo, da bi vsaj domačini, ki so zrasli in dosegli svoj vrh pri društvu, v teh trenutkih nogomet gledali malo manj skozi prizmo dinarja. V tem primeru pa tudi obstoj društva ne bi smel biti problem.

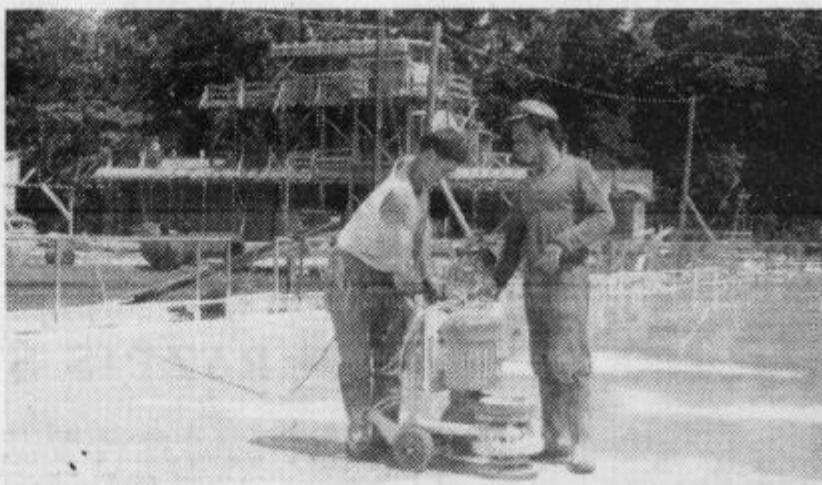
jili 11 prvi, eno drugo in štiri tretja mesta. Najuspešnejša tekmovalka je bila Marjana Lubej, ki je zmagača v teku na 80 m z ovisrami v času 11,3, v teku na 100 metrov s časom 12,1, v skoku v daljino, kjer je preskočila 574 cm, poleg tega pa je še sodelovala v zmagovalih Kladivarjevih štafetah 4×100 in 4×60 m. V prvih so dosegli čas 49,7, v drugi pa 29,5. Dvakrat se je vpisal med zmagovalce Simo Važič. Prvi dan je zmagal v teku na 1500 m s časom 3:52,6, drugi dan pa je pritekel na čelo naše trojke v teku na 3000 m. Važič je zmagal s časom 8:13,6, Zuntar je bil drugi s 8:13,8, Červan pa tretji s 8:15,6. To je bila prav gotovo najuspešnejša disciplina Celjanov. Poleg tretjega mesta v teku na 3000 m je bil Červan prvi v teku na 5000 m. Tu je dosegel čas 14:44,2. V odstotnosti Djanija Kovača je v teku na 400 m z ovisrami zmagal Polutnik z dobrim časom 53,6, poleg tega pa je bil Polutnik še tretji v teku na 110 m z ovisrami, kjer je dosegel čas 15,5. Tretje mesto sta še dosegla Vravnik v skoku ob palici, kjer je preskočil 410 cm in Homoki v teku na 400 metrov s časom 49,4. Pri moških je prvo mesto osvojil še Vivod, ki je premagal državnega rekorderja Andjelkovića, preskočil pa je 205 cm. V isti disciplini je bil Medvešek peti s 195 cm. Enako mesto je zasedel tudi Špilar v metu kopja, katerega je zagnal 61,51 m daleč. Pri ženskah se je med zmagovalke poleg Lubejeve vpisala še Urbančičeva, ki je zmagača v metu kopja z rezultatom 47,62 m.

DVAKRAT PRVI

Prejšnji tehen je bil v Celju republiški finale ekipnega prvenstva Jugoslavije na katerem so celjski mladinci in mladinke dokazali, da so najboljši v republiku. Zmagali so tako pri mladincih.

MITING V LJUBLJANI

Na medklubskem mitingu v Ljubljani so sodelovali tudi nekateri celjski atleti. Vravnik je zmagal v skoku ob palici — 420, pred Pilihom — 405 cm. Vidmar je bil najboljši v metu kladiva — 53,70, Lubejeva pa v teku na 60 m — 7,6 in 80 m ovire — 11,6. V skoku v daljino za ženske je bila Leškova druga — 478 cm, enako mesto pa je zasedel tudi F. Kovač v teku na 2000 m, 6:22,9. F. Kramer

Odločitev je padla: del svetovnega prvenstva v hokeju na ledu mora biti v Celju. Devizna in dinarska sredstva morajo biti zagotovljena in dela na gradnji drsalniča v parku so zopet stekla. Vprašanje pa je, če bo spričo kratkega roka uspelo narediti vsa dela tako pri gradnji, kot v organizacijskem pogledu. Prav gotovo se je okrog sprejema te prireditve preveč zavlačevalo in zaradi tega se sedaj prične tekma s časom. Morda bo s prizadevanjem cejskih športnih in turističnih funkcionarjev le uspelo organizirati prvo športno prireditve svetovnega merila v Celju.

SODBA

(Nadaljevanje z 2. strani)

je oskrbovanje tržišča po sklenitvi predmetne pogodbe boljše kot prej, ko so kupci premog nabavljali neposredno pri obdu, Rudnik in da pomeni predmetna pogodba samo urejanje obstoječih odnosov o poslovno tehničnem sodelovanju med obdu podjetjem, vendar ne ugotovilo, da te navedbe obrambne so moreno imeti pravnega vpliva na obstoj dejanja, za katerega so obdolženi proglašeni za odgovorne s to sodbo. Navedeni razlogi lahko vplivajo samo na višino kazni.

Organi upravljanja Rudnika lignita Velence so mogli sprejeti sklep o ustanovitvi trgovskega podjetja, da bi se olajšal plasman njegovih proizvodov. Toda ni dovoljena sklenitev pogodbe s trgovskim podjetjem, s katero se celotna proizvodnja premoga dobavi enemu trgovskemu podjetju, ker se s tako pogodbo ostalim kupcem premoga onemogoča, da nabavljajo premog neposredno pri proizvajalcu in ker se s tako pogodbo neupravljeno povisuje cena proizvoda.

Pri odmieri kazni je sodišče upoštevalo, da so obdolženi priznali dejanske navedbe obtožbe, da niso bili kaznovani za gospodarske prestopke in da so prenehali s prodajo premoga, kakor je bilo predvideno po pogodbi z dne 15. decembra 1964, ter je izreklo kazni in sicer: Rudnik lignita Velence denarno kazen v znesku 5.000.000 din., trg. podjetju »Veletreks« v znesku 2.000.000 din., obdu, Žganku v znesku 200.000 din. v obdu. Turku v znesku 100.000 din., ker smatra, da so kazni v navedenih zneskih skladne s težo storjenega gospodarskega prestopka in s stopnjo odgovornosti obdolženih in da se bo s kaznimi v navedenih zneskih dosegel namen kaznovanja.

Na temelju čl. 23 zakona o gospodarskih prestopkih je odvzetna trg. podjetju »Veletreks« protipravno pridobljena premoženska korist v znesku 42.651.210 din.

Ob uporabi čl. 38 in 39 zakona o uraditi poslovni razmerji na trgu je izrečen varstveni ukrep javne objave sodbe v tisku proti vsem obdolženim in varstveni ukrep prepovedi opravljanja dolžnosti direktorja gospodarske organizacije obdu, Žganku in obdu. Turku za dobo enega leta, ker smatra sodišče, da se bo z izrečenim ukrepm dosegel namen tega izreka.

Končno je bilo ob uporabi določbe čl. 19. zakona o uraditi poslovni razmerji na trgu proglašiti za nično pogodbo, sklenjeno dne 15. decembra 1964 med obdolženim podjetjem.

Zaradi obrazloženega je bilo odločiti, kot je to navedeno v dispozitivu te sodbe.

VRHNOV GOSPODARSKO SODISCE

v Beogradu, 31. V. 65 — Pk-23/65

Mihailo Djordjević,
predsednik senata

V 19. številki smo poobljavili sodni proces v Celju proti vojnim zločincem. Med njimi je bil tudi Karel Golob. Po vsem logicno se nam zdi, da ni sio za Karla Goloba, strokovnega učitelja, rojenega 21. septembra 1910, ki je umrl 9. decembra 1962, niti za Karla Goloba, mizarskega mojstra v Gaberju, rojenega 1. novembra 1884, ki je bil kot tales ustreljen v Mariboru 21. maja 1942.

ROJSTVA — POROKE — SMRTI

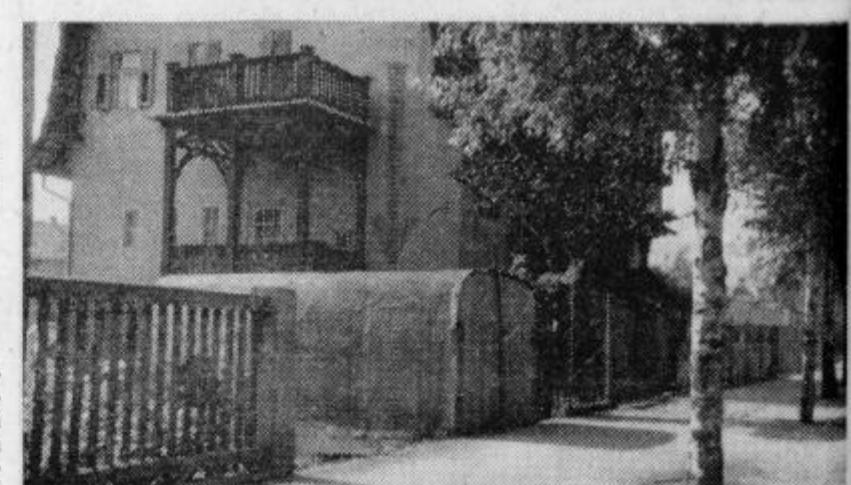
V času od 14. do 19. 6. 1965 se je rodilo 36 dečkov in 29 dekle.

POROCILI SO SE: Ivan Romih iz Brezna in Hermina Kokol iz Celja. Martin Kolar iz Završ in Jožeta Golež iz Celja. Anton Borlak iz Lahovne in Vera Večerlajt iz Celja. Viktor Ellero in Justina Obrež, oba iz Celja. Alojz Virant iz Gorice in Marija Klavžar iz Celja. Anton Komplet iz Vojnika in Marija Novak iz Seniščar. Otmar Slošer in Margareta Žerak, oba iz Celja. Stefan Finkš in Marija Ravnikar, oba iz Celja. Viktor Marzidovšek in Valtraud Kmecl, oba iz Celja. Miro Nikolić iz Ivajševca in Terezija Zlajič iz Stor. Ivan, Karl Mehle in Ana, Marija Pieterski, oba iz Celja. Anton Zalokar in Frančiška Grobelšek, oba iz Celja. Stanko Rotar iz Prapretna in Hedvika Pfeifer iz Hrastnika. Martin Drobnič in Jozefina Abrhert, oba iz Celja. Stefan Ulamec iz Celja in Milica Majcenčič iz Kamne gorice. Vinko Juharič iz Ljubljane in Marija Zubukovnik iz Dobrica.

UMRLI SO: Nada Pančur iz Doberteči, stará 30 let. Marija Koštomaj iz Celja, stará 58 let. Paškacija Skobe iz Hrastnika, stará 73 let. Franc Rednak iz Saleka, stará 13 let. Ivana Medvešek iz Celja, stará 76 let. Franc Kac iz Celja, stará 68 let. Ana Piki iz Zalca, stará 77 let. Simon Keča iz Celja, stará 80 let. Marija Štančić iz Celja, stará 74 let.

V nadaljevanju II. republiške lige v odbojk je moštvo Brasičev premagal Semper ter 3:2. Vodi Mežica pred Ljutomerom.

T. T.

V eno najlepših ulic našega mesta, v Ulici 29. novembra se je pred časom vrnil tale urbanistični okrasek. »Objekt«, zbit iz deska in oblepljen s staro pločevino, je videti kot streha tovornjaka, v resnicu pa ključavnica na vratih trdno zaklepila njegov prav pomemben. Ugljanja o tem, ali gre za avtomobilsko garazo ali morda celo za kakšno večjo poslovanje ali drugačé; prav bi bilo, če bi recimo urbanistična inšpekcijska komisija skušala najti lastnika te uenavadenje »kolibe« in ga prepričati, da jo uradno estetski na ljubo odstrani ter postavi tja, kamor sodi, na primer za Aljažev hrib.

Mednarodna atletika

Pri Neptunu živahno

Zadnje lepo vreme je prebudilo tudi plavalce celjskega Neptuna, ki so na svojem bazenu že pričeli z rednimi treningi prve ekipe in pionirjev. Pod vodstvom domačega trenerja so v lanskem sezoni le redko tekmovali, saj so delali predvsem na zamenjavi generacije, kajti po prenehanju nastopanja nekaterih aktivnih tekmovalcev so na plan stopili mladi, ki v lanskem letu še niso bili zreli za sodelovanje v republiški ligi.

ekipa deseterobojev sestavljena iz štirih Kladivarjevih atletov: Kolnika, Vravnika, Lučiča in Boleta, poleg njih pa bo nastopil še Sarajevčan Vilič. Zenska ekipa Jugoslavije bo nastopila v postavi Lubej, Urbančič, Jutronjič, Peče in Mrnjek. Tekmovanje se bo pričelo v soboto ob pol starih popoldne, v nedeljo pa ob 15. uri.

Letos so se celjski plavalci prijavili za tekmovanje v drugi republiški ligi, v kateri so bili določeni v skupino s trboveljskim Rudarjem in Slavijo iz Vevč. Poleg tekmovanj v ligi se bodo udeležili tudi drugih republiških prvenstev. En del republiškega prvenstva v waterpolu za mladince bo tudi v Celju. Vsekakor bo letos plavalni sport z mladimi močmi spet začivel in bodo morebitni uspehi vplili mladini novega navdušenja za gojitev tega koristnega športa.

-ed

NEODGOVORNOST IN MALOMARNOST

AKCIJA, KI JE ODKRILA SKRAJNO POVRŠNOST, SLABO VZDRŽEVANJE VOZIL V PODJETJIH IN USTANOVAH. DRUŽBENA VOZILA SO V VEĆINI PRIMEROV PREPUŠČENA ŠOFERJEM, KI PO MLI VOLJI IZPOLNJAVAJEJO POTNE NALOGE.

Akcijo so organizirali varnostni organi in komisija za varnost prometa pri celjski občinski skupščini, vendar si ni nihče mislil, da bo rezultat takšen. Že dolgo so varnostni organi opozarjali na slabo vzdrževanje vozil, ki so danes v uporabi, vendar niti najbolj črnogledi napovedi niso bile tako črne kot rezultati. Od 158 vozil, kolikor so jih prometni organi zaustavili, je bilo kar 67 vozil z večjimi okvarami.

Ko smo pred akcijo ugibali, s katero skupino naj bi se odpravili, da bi bili priča kakšnemu pregledu vozila, nismo niti pomisili, da bo skoraj vsako drugo napoteno v delavnico. Prometni miliciški so namreč ustavljal vozila brez kakega predhodnega opozorila.

Večina voznikov, ki so zavili ob prometnikovem znaku k desnemu robu cestišča, se je začela nenadoma potiti, kljub temu, da tistega dne ni bilo preveč vroče. Če ne bi poslušal, ne bi verjel, da se lahko toliko raznovrstnih okvar med vožnjo pripeti na drugače dobro vzdrževanih vozilih (po izjavi voznikov).

STRELA UDARILA V ANTENO

Minulo nedeljo, v času hude nevihte, ki je zajela Savinjsko dolino, je strela udarila v televizijsko anteno in kozolec posestnika JOZETA VAŠA iz Zgornje Hudinje pri Celju. Kozolec je pogorel do tal. Razen tega je strela udarila v televizijsko anteno, po kateri je šinila v televizor in skozenj v kopalnico. Škoda je za dva milijona dinarjev.

ZGORELO DVOJE POSLOPIJ

Minulo soboto je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju FRANCA FURMANA, posestnika iz Senterjeja pri Ločah. Zaradi vetra se je požar razširil na gospodarsko poslopije VINKA FURMANA.

Komisija, ki je raziskovala vzrok požara, je ugotovila, da je ogenj izbruhnil najprej na gospodarskem poslopiju Franca Furmana, od tu pa ga je veter prenesel še na sosednje gospodarsko poslopije preko stanovanjskega, ki je bilo krito z opoko. Ogenj je izbruhnil zaradi kratkega stika na trofazni električni konzoli. Zgoreli sta obe poslopiji. Skodo na poslopiju FRANCA FURMANA ceni jo dva milijona dinarjev, na poslopiju VINKA FURMANA pa osemsto tisoč dinarjev.

GOSPODARSKO POSLOPIJE ZGORELO

Minulo nedeljo je v doppoldanskih urah izbruhnil požar na enonadstropnem gospodarskem poslopiju FRANCA VEDENIKA iz Doberteše vasi 25.

Predvidevajo, da je požar povzročila žarnica, ki je zanetila suho žagovino v prostoru, kjer je imel lastnik nameščeno električno valilnico. Franc Vedenik je imel namreč pet valilnic, v katerih je bilo več infražarnic.

Požar je uničil celotno poslopije, tako da znaša škoda okrog tri milijone dinarjev.

UKRADENI

Medtem je pričel intelligence service iskati princa Abrahama in osnovo, ko je princ na vsem lepem izginil iz Rima. Vkrat se je na jahto Abas Helmija in se pričel prevažati od ene sredozemske lučke do druge. Nekajkrat so izgubili sled, a so ga vedno spet odkrili. Pojavil se je v družbi Egipčanov, ki so jih spoznali kot odločne nasprotnike Velike Britanije. Dvesto agentov se je dan in noč pojalo za nevarnim princem, cigar plemiški izvor je bil prav tako skrivosten kot njegovi »sredozemski opravki«. Edini človek, ki je v tistem času dvomil v pristnosti princa Abrahama, je bil šef carigradskega obveščevalnega biroja. Zgodba mu že od vsega začetka ni šla v račun, čeprav se je nekajkrat sam vprašal, kako more dvomiti v abrahamsko afero — spričo številnega gradiva, ki so ga iz dneva v dan množili njegovi agenti. Odkrili so celo večje količine orožja, skritega v kleti prinčevega stanovanja v Rimu. Toda carigradski šef, ki je bil orien-

talist in odličen poznavalec orientalske psihologije, je dvomil tem bolj, čim bolj so se dokazi o sovražnih namenih skrivnostnega princa do Velike Britanije množili po policih njegovega arhiva. »Dokazov je bilo preveč«, je pozneje izjavil. »Kadar sem o njih logično razmišljal, res nisem našel nicesar, na kar bi lahko oprl svoj sum. Vendam mi zgodbica ni disala. Orientalsko mentaliteto sem predobro poznal, da bi delovanju princa Abrahama meni nič tebi nič nasedel. Afera je bila preveč enostavna in razumljiva; pogrešal sem tisto tipično orientalsko komplikiranost in zastruplost. „Orientalec“, sem si rekel, je preveč prebrisani, da bi bil takšna neroda! Razen tega smo zmanj iskali Abrahamove predmete. Cela rodovina se pač ne more tako trdovratno skrivati, kot se je Abrahama!«

Princu Ahmedu Seifedinu je v londonski umobolnici stregla sestra Bessy, mlađa, sanjava, vendar vedro in prijazno bitje, ki je prebiralo romane in zahajalo v gledališče. Bila je precej osamljena in v tistih letih, ko si povprečna žen-

ska ne čeli ničesar bolj kot primerjega moža. Sanjila je o resnem, utravnoščem človeku, ki bi imel tolkino dohodek, da bi lahko ob njem skromno živel do konca svojega skromnega življenja. Bila je bistromma, stvarna ženska, vendar malone brez pomembnejših življenjskih izkušenj. Zaradi vsega tega ni imel mister Bown, ki je nekoga večer kupil sedež poleg njenega (igrali so Hamleta), posebnih težav, da se je z njo seznanil. Govorila sta o Shakespeareu, ki sta ga oba dobro pozvala, in še marščem, kar je dalo Bessy mislit, da je gospod Bown pameten mlad gentleman in da ni prav nič nedostojno, če sprejme njegovo povabilo na večerjo. Gospod Bown jo je ves večer imenitno zabaval. Sedela sta v posebni loži pravorstne londonske restavracije, pila dragosrpsko vino in pospravila resnična kraljevska večerjo.

AHMED

ZRTVE PROMETA

ZAVOZIL PRED AUTOMOBIL

Kolesar DANIEL DIKLIC je v Zalcu zavzel s stranske ceste na cesto I. reda, brez da bi se prepričal, če je ta prosta. Kolesar Diklič, doma iz Doberteše vasi, je zapeljal na prednoščno cesto v trenutku, ko je po njej pripeljal voznik osebnega avtomobila LJ 306-37 JANEZ MARKIĆ. Voznik nesreči kljub zavarovanju ni mogel preprečiti. Kolesar je pri trčenju utpel težje poškodbe in rane po obrazu. Na vozilu je škoda ocenjena na 140 tisoč dinarjev.

VOZNIK SE JE ZMEDEL

Na cesti II. reda pred vasjo Loka pri Zidanem mostu je prišlo do težje prometne nesreče v nepreglednem zavodu, ko je pravilno po desni strani pripeljal voznik TOMO BALJEŠIĆ iz Zagreba, njemu nasproti pa voznik avtobusa CE 58-64 FRANC GRANC. Voznika sta oziral drug drugač na prekratki razdalji, kar je zmedel voznika Balješića, da je zapeljal v levo in trčil v avtobus. Pri trčenju je sreči bil nihče telesno poskodovan, na vozilu pa je za 250.000 dinarjev škoda.

ZARADI VINJENOSTI PADEL

Med vasjo Hotunje in Ponikvo, pri Grobelnem je med vožnjom z kolesom padel na cestišču vinjen kolesar JOZE OTOREPEC doma iz Lutarja 37. Pri padcu je utpel pretres možganov in odigrine po obrazu. Prepeljal so ga v celjsko bolnišnico.

OTROK PRED VOZILO

V bližini Cateža je voznik osebnega avtomobila, ameriški državljan NORBERT UBERSCHAAR iz Clevelandja z vozilom podrl med vožnjo iz Ljubljane proti Zagrebu pri hišni številki 32 sedemletno ANICO ZEVNIK, ki je nepravilno skočila na avtocesto. Otrok je zečel čez cesto, vendar bodo ravno zaradi slabe skrbi prehitro zastarala in prehitro odslužila. J. Sever

TRCIL V OBCESTNI SMERNIK

V vasi Debro med Celjem in Laškim se je pripeljal težka prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila CE 74-52 AVGUST VOGRINČ doma iz Globokega pri Rimskih Toplicah iz neznanega vozaka zapeljal v obcestni smernik. Po trčnju v smetnjo, katerega je prelomil, je avtomobil odigli na drugo stran cestišča, kjer se je prevrnil na streho in nato se nizil na kolesa. V avtomobilu sta bila tudi sopotnika, zakonca MARIJA in ANTON PRATNEMER s petletnim sinom MARIJANOM. Med prevratjanjem sta mati in sin padla in avtomobil ter utrela lažje poškodbe.

Varnostni organi predvidevajo, da je do nesreče prišlo zaradi prehitre vožnje in utrujenosti voznika. Na avtomobilu je škoda ocenjena na 700.000 dinarjev.

PADEL Z MOTORJEM

Na cesti III. reda malo iza Konjiske vasi je motorist CE 14-185 STANKO KOVSE iz Vinške gorice pri Velenju med vožnjo v blagem zavodu padel. Pri padcu si je zlomil zgornjo celjust, dobil pretres možganov in več odigrin. V kritičnem stanju so ga prepeljali v celjsko bolnišnico. Zaradi sume, da je bil med vožnjo vinjen, so mu vzel kri za preiskavo.

ZALETEL SE JE

Tekzo prometno nesrečo je pred dnevi povzročil voznik motornega kolesa CE 16-279 ANTON DOBNIK doma iz Ravnen nad Soštanjem, ko se je zaletel v stolječe vozilo CIRILA MISLJIA, ki je ustavil, da bi dal prednost lokalnemu avtobusu na križišču Kajuhove in Cankarjeve ceste v Soštanju. Motorist je bil brez voziškega dovoljenja. Med nesrečo se je taželesno poskodoval, na vozilu pa je povzročil zblizu 300 tisoč dinarjev škode.

VOZIL BREZ VOZNISKEGA DOVOLJENJA

Iz Marije gradiča proti Laškemu se je pred dnevi pripeljal težka prometna nesreča, ko se je voznik motornega kolesa SONJA STARČ doma iz Laskega 315. Ko je pripeljal Laško, ji je nenadoma z nekega dvorišča pripeljal RUDOLF STRAUS z osebnim avtomobilom CE 49-97 in jo z vozilom podrl. Starčeva je med nesrečo bila lažje poškodovana. Vožnik STRAUS je vozil brez voziškega dovoljenja, ker mu je bilo le-to že začasno odvzeto.

PREVRNIL SE JE V SAVINJO

V naselju Modrič pri Laškem je po poljici cesti prevažal voznik tovornega avtomobila CE 58-83 FRANC JANCIC iz Obrežne 16 opko. Med vožnjo se mu je pod vozilom nenadoma udrla cesta, tako da se je s tovorem vred prevrnil v Savinjo, kjer je obstal na kolesih. Na vozilu je imel 8 ton opake, ki se je v glavnem poskodoval, tako, da cenijo škodo na vozilu in tovoru na milijon dinarjev.

ZASPAL Z KRMILOM

Voznik EGON 21TNIK doma iz Delavske ulice v Mariboru je med vožnjo po cesti prvega reda malo pred Trojanami v vasi Zajesovnik zaradi preutrujenosti za krmilom zaspal. Zapeljal je s ceste in trčil v stor, odker se je vozilo odigli še stiri metra daleč. Po trčnju je voznika vrglo pod vozilo, kjer je oblezal z hudičimi telesnimi poškodbami. Na vozilu je za 300 tisoč dinarjev škoda.

ZARADI VINJENOSTI TRCIL

Po cesti tretjega reda v Sevnici je voznik ZVONKO SERBEC iz Breštanice zavzel na savsko cesto, kjer ga je na osrem zavoju zaneslo v kamnitno ograjo. Upravil je oseben avtomobil CE 121-73 last AMD Krško. Varnostni organi so ugotovili, da je bil voznik vinjen. Na vozilu je za 350 tisoč dinarjev škoda.

PODRL KOLESARJA IN NATO KAPELO

Voznik ALEKSANDER KENCIJAN iz Slovenj Gradca se je peljal z osebnim avtomobilom MB 48-32 po saški cesti v Velenju. V Saleku mu je pred vozilom nenadoma zavril v levo kolesar FRANC STUKOVNIK doma iz Saleka, in mu zaprl pot. Voznik ni mogel preprečiti nesreče, s prednjim delom vozila ga je zadele iz zibel v obcestno kapelo, odker ga je odbrilo na travnik. Trčenje je voznika tako zmedlo, da je zavril v levo, kjer je trčil v kapelo in jo zrušil. Kolesar je bil med nesrečo težje poškodovan, medtem ko je bil sopotnik ALOIZ MITRANC lažje poskodovan. Na vozilu in kapeli je škoda ocenjena na 450 tisoč dinarjev.

NA DOPUST - A KAM?

S poletjem je prišla sezona letnih dopustov — za prenekaterega, ko maj dočakani dopust. No, preden se odločite kje boste letovali, dobro premislite kje bi bil res najprijetnejši kraj za to, in kje bi se tudi zdravstveno najboljše počutili. Dopust mora biti dobro izkorisčen — imeti moramo dosti počitka in tudi rekreacije.

MORJE — Če se niste posebej posvetovali z zdravnikom o vašem dopustu, morate sami vedeti, da sončenje — vsaj premočno sončenje ni za osebe, ki so občutljive za svetlobno, na sonce, ki imajo kakšno kožno bolezen in za one, ki so tuberkulozni. Seveda pa se sončenje priporoča anemičnim, rahitičnim, rekonvalescentnim, onim, ki imajo astmo, revmo in pa kostno tuberkulozo. Če tudi ste popolnoma zdravi se ne kopajte in ne sončite že koj po prvi dan, vsaj dolgo ne, če se niste pred odhodom še doma vsaj enkrat sončili. Idealno bi bilo, če bi pred dopustom nedelje in proste popoldneve izkoristili za sončenje (pri nas imamo s tem probleme, ker stalno dežuje) in prišli tako na more, že s kondicijo. Pred sončenjem si obraz in ostale izpostavljene dele temeljito namažite s krema, na glavo pa poveznite velik slamnik. Če pa kljub temu le hudo pordečite prenehajte s sončenjem, boleča — preveč opekla mesta pa namažite z raztopino 1 žlice sode bikarbone na 1 deciliter vode. Tudi s kopanjem ne pretiravajte prve dni; v vodi ne bodite dlje kot 5 ali 10 minut hkrati, ker se mora organizem tudi na kopanje privaditi. Predvsem ni dolgo zadrževanje v vodi priporočljivo za suhe in slabotne ljudi. Voda zelo izčrpa in namesto, da bi se na dopustu popravili bodo slabši kot pred odhodom. Pri prvem skoku v vodo preizkusite vodno temperaturo, da ne bo hudih posledic; najbolje je, da se predhodno poškoprite z vodo in se tako polagoma prilagodite na drugo temperaturo. Pa se nekaj: tudi na kopalnu obleko morate polagati pozornost. Najslabše so elastične kopalke ker se na vročini njih tkanina zelo segreje in se boste počutili neugodno.

PLANINE — Meja med srednjimi visokimi in visokimi planinami je nadmorska višina 800 metrov. Takšna klima je priporočljiva za ljudi, ki so nervozni in ki imajo astmo. Visoka nadmorska višina, okrog 1.200 metrov je prikladna za tuberkulozna obolenja, povisanje krvne-

ga pritiska, arterisklerozo itd. Ni pa primerna za težja obolenja srca.

Če nameravate v planine ne smete pozabiti, da je dobro imeti kondicijo, ker vam lahko preveliki napori več škodujejo kot koristijo. Tudi tu pazite na obleko, predvsem obutev. Ne imejte preveč ponošenih in tudi ne čisto novih čevljev.

TOPLICE — Če ste se odločili za toplice, se v vsakem primeru pogovorite predhodno z zdravnikom. Bo-

lje je, da se pogovorite dvakrat, kot da bi z napačno izbiro napravili hudo napako. Vsake toplice pač imajo svoje koristi.

Kot vidite se je kar težavno odločiti za dopust, ki nam bo res vsestransko zadovoljil naše potrebe. Še en nasvet pred zaključkom: če ste bolni čisto »majčkeno« ne hodite na dopust v kraje, kjer ni zdravstvenih ambulant, kjer ni zdravnikov, ki bi vam pri kakšni težavi lahko pomagali.

CE IMATE SINCA IN MU ZELITE KUPITI ALI NAREDITI LAHEK POLETNI KOMPLET, VAM PREDLAGAMO TEGALE, JE IZ TANKEGA BOMBASA ALI VOLNE, OSNOVA JE MODRA BARVA, OBROBKI PA IZ RDECE, ZELENE, BELE, CRNE BARVE.

NAŠ OTROK IN ZAVIST

V vseh tistih družinah, kjer po navadi skrbno pazijo na vsako spremembu pri sosedovih ali pri sorodnikih, so otroci prav kmalu večji za neverjetne primerjave. Tako je zavist značilna nejavnost po vseh tistega, kar imajo, in posvečajo svojo pozornost samo tistem, kar sami ne posedujejo.

Otrok, vzgojen v takšni sredini, bo zavidal svojim sošolcem naivno pero, šolsko torbo, jopico, kolo in podobno. In četudi sami imata stvari, bo tašken otrok trpel, ker nima prav takšno pero, prav takšno šolsko torbo kot njegov prijatelj. In če mu bomo ustregli ter kupili prav taške stvari, bo našel druge predmete pri tovarisku, ki mu jih bo zavidil.

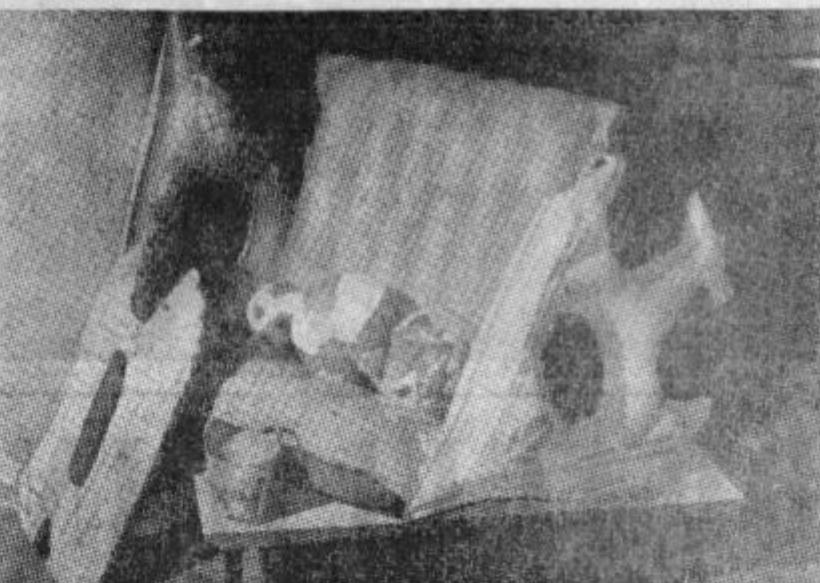
Ker je tašken otrok preveč zavzet z vsem tistim, kar nima, niti ne uživa ob tistih rečeh, ki jih ima, izgubi smisel za pravo, preprosto radost in se nikakor ne more vzvesti v pogoje svojega življenja. Ti zavidljivi ga ne vidijo v očeh drugih, ki bi čestokrat imeli upravičen razlog, da jim zavidijo.

Ce hočemo našega otroka obvarovati pred tovarstvo: psihološko značilenostjo, ni le do-

volj, da sami razčistimo s tem: moramo jih učiti ceniti to, kar imajo, da ne prezirajo socialne pogoje lastne družine, da ločijo prave človeške vrednote od materialnih dobrin, ki niso osnova sreče. Kajti sreča in modrost sta sposobnost, da izkoristimo možnosti, ki nam jih življenje nudi. Biti srečen, pomeni biti vedra osebnost, ki ji je zavist tuja. Zavist je nelagodno počutje, ki človekovovo osebnost uničuje in ji jemlje vse tisto, kar je neposrednega in lepega v njej. Zavist razjeda in črpa človeka s primerjavami, z gremkbo, z obtoževanjem, s preračunljivostjo. Zavist vodi k negaciji hrabrosti, k negaciji osebnega napora in k neplremenitosti.

Mar ni bofje, da našega otroka že v najrajejši mladosti učimo, da smo predvsem mi sami odgovorni za svojo sreco in da je najboljši način, da se cimprej usposobijo za življenje z znanjem, ki jim bo omogočilo željene dobrine. Za to pa je potrebna vztrajnost in hrabrost; laštnosti, ki ju zavist razira in uničuje.

Ce hočemo našega otroka obvarovati pred tovarstvo: psihološko značilenostjo, ni le do-

REKVIZITI ZA PLAZO SE LETOS V NASIH TRGOVINAH KAR DOBIJO V LEPI IZBIRI. PREDVSEM JIH IMAJO PRI »SPORTU« V STANETOVİ ULICI, IN TO OD NAVADNIH POMAGAL ZA UCENJE PLAVANJA, DO TAKSNIH LEPSIH S PRIKUPNO LABODJINO GLAVO, KANTICE ZA VODO IN MALA VEDRA PA LAHKO DOBITE PRI »LJUDSKEM MAGAZINU«.

Kamunalna banka

Celje

Celjska mestna hranilnica
in ostale poslovne
enote banke

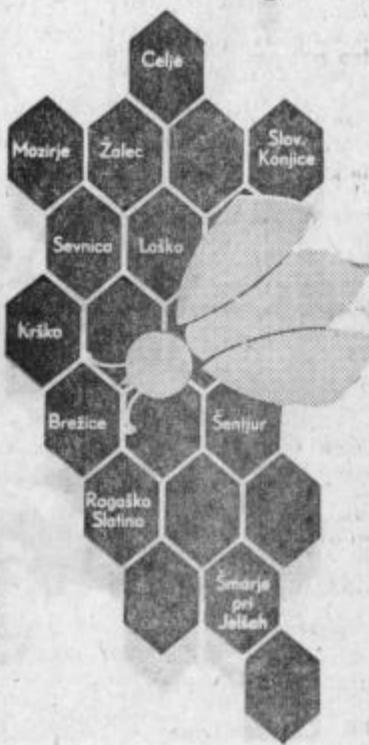
objavljujo novo

nagradno žrebanje

za vezane hranilne vloge, vložene
v času od 1. januarja do 30. junija 1965

N A G R A D E

motorno vozilo	elektromotor
televizor	2 sesolca
moped	3 gramofoni
2 živilno stroja	2 radio aparata
2 hladilnika	7 ekonomskih kuvarjev
3 električni stičalniki	5 električnih likalnikov

SKUPAJ 30 NAGRAD V VREDNOSTI 1.500.000 DINARJEV

riseta:
IKOVIC
KLANČNIK

BOJ NA KAČJEKU

riset:
PETER KRIVEC

V dolini je bilo še vse tiho. Nad Raduho je že svetlo sonce, pod njenimi rehri pa se je v jutranjem somraku počasi in previdno pomikala drobna partizanska kolona. Ni jih plašilo, da na vsakega odpade več kot pet Svabov.

Prišli so na mesto. Komandant jih je zanikal in dejal: »Udarili bomo po njih z Bevkove-

ga klanca in s Kačjekom. Tu bosta dominirala mitraljeza, Svabom ostane cesta in Savinja.«

»To bo ropotalo!« se je navduševal Džoni.

»Naj le pridejo!« je pribil Johan.

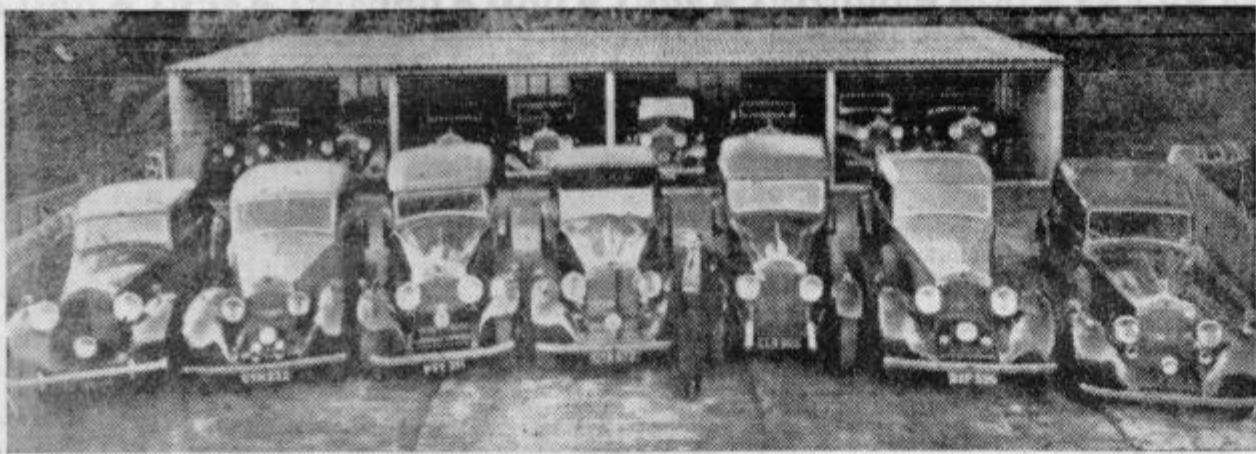
In že so partizani začeli iskat najboljša mesta za zasedo.

Položaj je bil dobro izbran: strma pobočja nad ozko sotesko, po kateri sta združeno vijuga-

li Savinja in cesta. Kačjek in pred njim strmo, v nebo segajoče ostene Raduhe. Svabi so torek prišli, da bi prečesali Niemandsland, a so se ujeli v past.

Videk je živčno prekladal ročne bombe. Da pa se je vlekel, a Svabov ni bilo. Jutranje rosenje se je sprevrglo v trajajoči dež, ki je škropatal po listju.

LETOSNE LETO SO CIPKE »VELIKA POLETNA MODA«, ZATO JE TALE OBLEKA IZ BELIH CIPK TUDI ZA VAS NAJLEPŠI KOS GARDEROBE. PRI NAS JE PRAVZAPRAT SE TEŽKO DOBITI TAKELE MALCE DEBELEJSE TKANE CIPKE — TODA, Z VEC ISKANJA JIH BOSTE, CE NE V CELIU PA V LJUBLJANI LE NASLE, TALE OBLEKA S PLASKOM ISTE KVALITETE Z DOLGIMI ROKAVI V PRINCES KROU, ALI PA IZ KAKSNEGA DRUGEGA BELEGA GLADKEGA BLAGA S SAMO ISTIM CIPKASTIM OVATNIKOM BI BILA LEPO OBCLACILCE ZA VSTOP NA NOVO ZIVLJENSKO POT.

DRAGULJI IN ZLATO V ANGLEŠKEM MUZEJU

V znamenitem londonskem muzeju Towerju hranijo v posebnih vitrinih iz debelega brušenega stekla nakit in najlepše dragulje sveta, ki so bili v preteklosti last angleških kraljev.

Kronske dragulje, sestavljeni iz 56 delov, pomeni ogromno bogastvo. Med dragulji je znameniti Kohinor, za katerega trdijo, da je star vsaj dva tisoč let, dragulj Velika afriška zvezda in Druga afriška zvezda, ki sta izbrusena iz diamanta Kalinan s 3.106 karati.

Kronske dragulje, ki ga uporabljajo ob kronanju britanskih suverenov,

poteka iz XVII. stoletja. Kronska kraljica Edvarda je posuta z dragim kamnem in tehta 2,3 kilograma. Imperialna državna kronska kraljica ima 3.000 diamantov in 300 drugih draguljev. Med njimi je tudi rubin, ki ga je Pedro di Castilia podaril Črnemu princu in ki ga je Henrik V. nosil na svoji čeladi v bitki pri Aginkortu. V kroni je prav tako Druga afriška zvezda izrezana iz dolej največjega diamanta, ki so ga našli v Pretoriji 1905. leta. Med temi dragulji so štirje dolgi visiči biseri, znani kot »uhani kraljice Elizabete I.« Poleg tega

je v muzeju še vrsta drugih predmetov, okrašenih z diamanti in zlato, kot zlata jabolka, meči in drugo. Najbolj zanimivo pri tem pa je, da doslej še nihče ni mogel zanesljivo izračunati celotne vrednosti zbirke.

BOGAT TRGOVEC NA ANGLEŠKEM SE UKVARJA S SVOJSTVENIM HOBIJEM: ZBIRA NAJDRAZJA VOZILA NA SVETU. ROLCE ROYSE. IMA JIH MENDA VEC KOT 30. KDAJ PA KDAJ KATEREGA PRODA — A LE DOBRI STRANKI.

Magija denarja

Da je denar pomembna stvar življenja, pač nihče ne dvomi. In prav se nam dozdeva, da je normalno, če čestokrat govorimo o denarju.

Toda to, da na različne načine postaja denar prava obesedenost našega časa, to postaja prav zaskrbljujoče. Posebej se, če se to dogaja v družbi, ki bi poleg denarja morala imeti skrbti še za vse kaj drugega.

Prava navada je že, da iz časopisov režemo raznovrstne kupone, da rešujemo križanke, da skušamo ugotoviti, kdo je na tej ali oni silki, kajti v vseh teh primerih se v ozadju skriva denar; denar, ki nas privlači, denar, ki ga imenujemo srečo. In ta epidemija se širi z neverjetno hitrostjo. Prav neverjetno, če pogledas naslove številnih časopisov:

»Ali kopališča zdravijo bolezni ali denar?«

»Nogometna — jugoslovanske BB+ v naslovu: »Koliko bi naši nogometni lahko zaslužili v inozemstvu?«

»Dinar, ki prinaša milijarde.«

»Kako bogat je Johnson?«

»Za podobno oddajo je Gigliola Cinquetti dobila dve milijoni, jaz pa le 35.000!«

»Nevesta na kredit.«

»Smrt se imenuje trgovina.«

Pri vsem tem vsekakor manjka še naslov:

»Ni vse v denarju!«

Franc Post iz Zibike:

Vesel sem, da ste pričeli objavljati o Guzaju. Tako mi, prosim, pričnite pošljati vaš tečnik, ker bi roman rad redno prebiral. Zatima me, čeprav sem ga prečital že pred 30 leti. Lepe pozdrave vsemu kolektivu CT!

Rok Leskošek iz Velenja:

Zelo rad prebiram rubriko »Brinci o CT«. Opazam, da mnogi zahtevajo od vas, da bi morali pisati o vsem, kar si brinci želijo. To pa je nemogoče. Po vsej verjetnosti bi morali časopis razširiti in povrhu bi bil še predrag. Le tako naprej! To vam želim zlasti še zdaj ob 20. obletnici.

IRENA SKRT IZ RESLJEVE CESTE V CELJU:

Sporočam vam, da mi nikakor ne odgovarja drobne črke, ki ste jih zadnje čase začeli uvajati v večji meri. Za čitanje takega tiska bi bilo potrebno dvakrat močnejša očala. Menim, da s takim tiskom ne morejo biti zadovoljni vsi tisti, ki slabše vidijo.

K temu smo se zatekli zaradi pomjanke prostora: skušali pa se home izogibati drobnega tiska, kolikor bo mogoče.

ZAMENJAVA

Dvorski norec je rekel krajcu:

— Ali veste veličanstvo, da je včasih lahko opravilo hujše od žalitev?

— To je nemogoče. Obljubim ti nagrado, če mi to dokažeš.

Dvorski norec udari kralja po zadnjici:

— Oh, pardon; veličanstvo, zamenjam sem vas za kraljico.

PREVARA

— Ce sem vas prav razumela, je rekla klientka zavarovalnega zavoda, — vam jaz danes plačam dvesto dinarjev, ko pa zgori moja hiša, mi zavod izplača milijon?

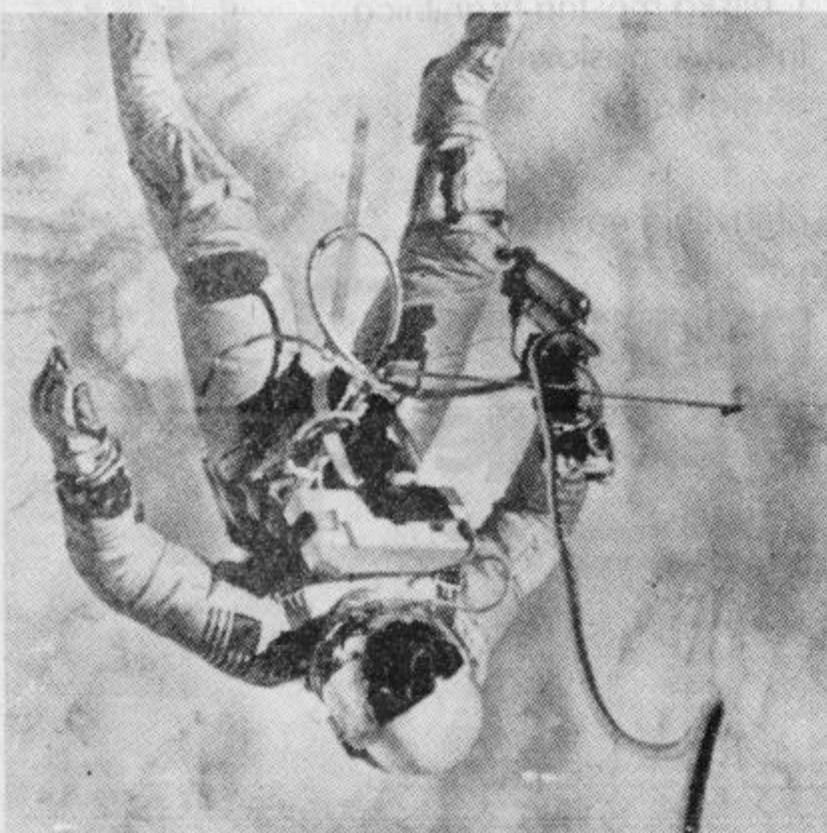
— Da.

— Iz zavoda takoj izplača?

— O, ne! Najprej razložimo vzrok požara.

— Tako torej! Se mi je takoj razdelo, da v tem vašem zavarovanju nekaj ni v redu!

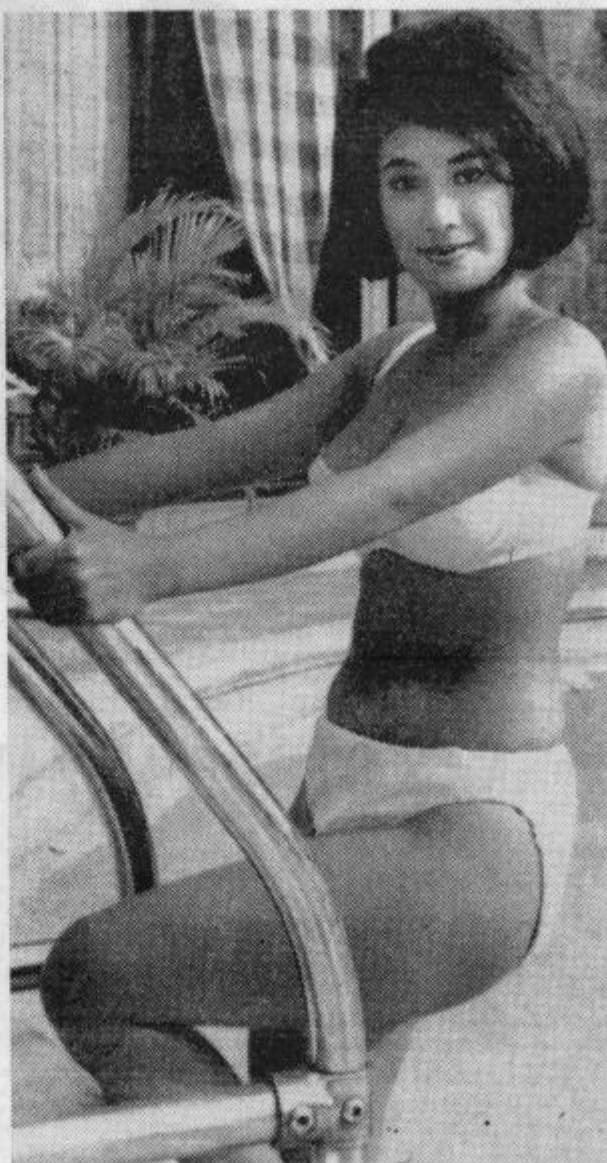
CHAPLIN MLAJSI DELA KARIERO

MED AMERISKO »PONOVITVJO« IZSTOPA IZ VESOLJSKE LADJE V KOZMOSU, SO NASTALI ZANIMIVI POSNETKI. NA NASI SLIKI: UDELEZENEC AMERISKE ODPRAVE WHITE LEBDI DOBESEDNO MED NEBOM IN ZEMLJO.

MASUPIN

JE SPREMENILA
POKLIC, PREJ ZE-
NA DRZAVNIKA
SARITA, JE SPRE-
JELA VLOGO V
NEMSKEM FIL-
MU. UPAMO, DA
JO BO ODIGRALA
VSAT TAKO DOB-
RO, KOT SVOJO
PRVO.

BORL POSTAJA SMRTI

gnali otroke Micko, Justiko in Jožeta. To je bilo 4. maja 1942, ko so zapri tudi mene. Čez nekaj dni je Zvegerjeva mama prinesla za otroke perilo. Gestapovci so jo pridržali. Domu je ostal samo že sedemdesetletni Zvegerjev oče, hrom in že dolgo priklenjen na postelji. Micka je po srečnem naključju dobitelj očetova pisma, ki ga je pritožilatila nekaj jetnic, ko je raznala hramo.

Zvegerjev oče je pisal:

Ljubljeni moji otroci! Star sem že in nezdružljivo bolan. Moji dnevi so itak šteti. Ko so me gestapovci na domu zasliševali, sem vzel vso krivedo nase, da vam rešim življenje. Bog vas obrani in nasvidenje nad zvezdami.

Gestapovci tudi Zvegerjevemu očetu niso prizanesli. Negibnega so privlekli zdoma. V zaporu so ga mučili in nazadnje, ko je onemogočilo ležati na tleh v celici, ustrelili v glavo. Junški oče je umrl morda v upanju, da je rešil otroke. Mater, Micko, Justiko in Jožeta so pripeljali na Borl. Z materjo sva bili skušaj v sobi. Tudi njo so pozneje ustrelili v Celju. Zvegerjevi dekleti sta zvedeli za materto smrt v trenutku, ko je gestapovec poklical njuna imena za transport v koncentracijsko taborišče. Smrtno sta prebledeli in se optekli preko dvorišča. Odpeljali so jih v Auschwitz. Takrat sem zgubila tudi dobro prijateljico Lončarjevo Matildijo. Z menoj so bile še Potratova iz Grž, Kamenskova Zalika iz Rogaške Slatine, Blagotinska mama iz Sentjurja, Majorjeva mati iz Košnice pri Celju ter Kosova mati s hčerkjo iz Sentjurja ob Taboru. Danes nobena ne živi več, pogoljni jih je plamen. Težko mi je bilo, da skoraj nisem več čutila bolečine. Udarec so padali vsak dan, umirali so prijatelji, znanci, sorodniki in telo se je krivinclo v stiski. Solze so usahnilne, suhe oči je peklo. Pred nami so

bili zidovi, temni, plesni, toda tudi onkraini bili svobode. Ta se je utrinjala nekje v gorah.

RESILA ME JE SVICA

Vsek teden je prihajal na Borl višji gestapovec Mahole iz Maribora. Pregledoval je akte in včasih kakšnega jetnika, ki »ni bil preveč obremenjen«, kot je menil on, tudi izpuštil. Nekoč so poklicali naju z materjo. Dolgo je pregledoval spise. Menila sem, da mi bo zasliševal o stikih z OF, pa me ni. Nahrnil me je, ker sem ihopalila iz ječa pisma, namenejeno švicarskemu konzulatu.

Vi ste klevetali naše uradnike pri Gestapolu! se je drl. »Vprašam vas, če so vas resnično tako strašno pretrpeli v Celju, kot ste jih obrekovali?«

»Da! Gestapovec Mitterhofer me je tolkel z bikovko, da sem bila vsa črna in so me morali prineseti v celico. Mahole se je nasmrdnil. Dobeš Stahlhut, ki je stal pri mizi, se je priliznjeno obrnil k meni: «Kaj ne, gospa Smid, mi tu na Borlu pa smo ravnali lepo z vami?«

Zagnusil se mi je gestapovski debeluh. Tako me je hotel prisiliti, da bi se zlagala. Mahole sem brez oklevanja povedala vse, kako so ravnali z nami ob sprejem in tudi pozneje.

»No, gospa Smid, če je resnično, kar povedujete, bodo tisti uradniki kaznovani; če pa to ni res, boste vi odgovarjali zaradi obrevkanja naših uradnikov,« e mrko odvrnil Mahole.

Po Maholevem odhodu me je Stahlhut poklical na zaslisanje. V pisarni je bila tudi gestapovska uradnica Hilda, njihova prijeljka in pijkanka. Najprej ji je narekoval moje osebne podatke, pa jih ni mogla napisati, preved je bil opita. Večkrat je moralna izmenjati papir. Samovoljno je narekoval izjavo, ki bi naj bila moja.

CHAPLIN SIN MICHAEL, BELA VRANA V DRUZINI SLAVNEGA KOMIKA, SE JE MORAL KONCNO LE OSTRICI: PREJ JE BIL NAMREC PODOBEN PREROKU Z DOLGIMI LASMI IN BRADO, POTEM, KO JE DOBLJIL PRVO VLOGO V FILMU, SE JE TUJENJU SPREMENILA — ZDAJ SO MU NAMREC POTREBNI.

25. 6. 1965 — St. 25

Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL, Izsel je 2. 6. 1945 kot »Nova pot«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine: Mozirje, Laško, Celje, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Zalec in OO SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP »Celjski tisk«. — Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predel 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun: 603-11-1-656. Cena posamezne številke 30 din. Letna naročina 1.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din. Inozemstvo 2.400 din. Rokopisov ne vracamo.

Na plakatu je bila pripomba, da so Bauerjeva sta morala peti. Gestapovci, so jima ploskali, se krohotali in ju vzpodbjali. »Bravo! Le tako naprej!« je govoril Stössl. »Ce bosta lepo dela, vaju spustimo. Skoda bi bilo, da bi tako imenitna umetnika prerano utihnila. Bravo, Bauer! To je lepo nemško ime!« Ne vem, koliko sta jim verjela. Najbrž ne. Toda upanje nikoli ne zamre. Pela sta tudi sebi v tolažbo, pela sta za nas. Morda jima je bilo laže, svetlejše, ko sta se umikala v svoj svet petja in glasbe.

Za naslednji dan po ariji iz »Marte« smo zvedeli, da so Bauerjeva spustili domov. Težko smo verjeli in obhajale so nas temne stiene. Da bi Nemci zaradi petja spustili jetnika? Nemogoče!

Gestapovec je popoldne spet nabjal rdeči plakat. Albina in Franc Bauer sta bila med talci. Gestapovec se je smehljal.

POGREBNA PEZMA

Bauerjeva sta morala peti. Gestapovci, so jima ploskali, se krohotali in ju vzpodbjali. »Bravo! Le tako naprej!« je govoril Stössl. »Ce bosta lepo dela, vaju spustimo. Skoda bi bilo, da bi tako imenitna umetnika prerano utihnila. Bravo, Bauer! To je lepo nemško ime!« Ne vem, koliko sta jim verjela. Najbrž ne. Toda upanje nikoli ne zamre. Pela sta tudi sebi v tolažbo, pela sta za nas. Morda jima je bilo laže, svetlejše, ko sta se umikala v svoj svet petja in glasbe.

Za naslednji dan po ariji iz »Marte« smo zvedeli, da so Bauerjeva spustili domov. Težko smo verjeli in obhajale so nas temne stiene. Da bi Nemci zaradi petja spustili jetnika? Nemogoče!

Gestapovec je popoldne spet nabjal rdeči plakat. Albina in Franc Bauer sta bila med talci. Gestapovec se je smehljal.

POGREBNA PEZMA